

Evaluatie jaarwisseling

Inleiding

De jaarwisseling is een jaarlijks terugkerend evenement dat aanzienlijke invloed heeft op de openbare orde, veiligheid en leefbaarheid in de gemeente Oirschot. In deze evaluatie wordt teruggeblikt op de jaarwisseling van 2024-2025. Het doel is om inzicht te verkrijgen in het verloop van het evenement, de incidenten die zich hebben voorgedaan, en mogelijke verbeterpunten voor toekomstige edities.

In het eerste kwartaal van 2024 heeft een marktonderzoeksbureau een onderzoek uitgevoerd naar de mate waarin inwoners vuurwerkoverlast ervaren en hoe deze overlast mogelijk kan worden verminderd. De resultaten van dit onderzoek hebben geleid tot de keuze om de focus voor de jaarwisseling te leggen op drie belangrijke pijlers: communicatie, voorlichting en handhaving. Het doel was om zowel de overlast door vuurwerk te verminderen als om inwoners beter te informeren over de situatie rondom de jaarwisseling.

Communicatie

Uit het onderzoek bleek dat zes op de tien (60%) respondenten aangaven dat het voor hen onduidelijk was waar en hoe zij vuurwerkoverlast konden melden bij de gemeente. Tevens was 58% van de ondervraagden niet op de hoogte van de aanwezigheid van vuurwerkvrije zones in de gemeente.

Om deze communicatie te verbeteren, zijn in de periode van 23 oktober tot 16 december regelmatig artikelen gepubliceerd in het weekjournaal, op de website en via sociale media. Op 16 december werd bovendien een themapagina over vuurwerk in het weekjournaal geplaatst. De communicatie richtte zich vooral op het vergroten van de bekendheid van de vuurwerkvrije zones en het melden van vuurwerkoverlast. Inwoners werden actief aangespoord om incidenten te rapporteren en kregen uitleg over hoe zij dit konden doen. Daarnaast is er een campagne gestart waarbij lokale figuren als ambassadeurs werden ingezet om de boodschap verder te verspreiden.

Op 29 januari 2025 werd een evaluatie van de jaarwisseling gepubliceerd in het weekjournaal, die tevens op de website en via sociale media werd gedeeld. Het doel van deze publicatie was om het veiligheidsbewustzijn van de inwoners met betrekking tot vuurwerk te verhogen en om transparantie te bieden over de incidenten en genomen maatregelen.

Voorlichting

In de groepen 7 en 8 van de basisscholen in Oirschot zijn er voorlichtingssessies gegeven door Halt. Tijdens deze sessies werd ingegaan op groepsdruk, de gevolgen van vuurwerkoverlast en de

regels voor het afsteken van vuurwerk. Dit had als doel jongeren te informeren en verantwoordelijk gedrag te bevorderen.

Handhaving

Het handhaven van vuurwerkoverlast blijft een uitdaging, aangezien overtreders vaak alleen op heterdaad kunnen worden betrapt. Desondanks is er wel degelijk geïnvesteerd in het handhavingsproces. In de periode voorafgaand aan de jaarwisseling zijn er specifieke hotspots geïdentificeerd op basis van meldingen. Daarnaast is er in het weekend voorafgaand aan de jaarwisseling één voertuig ingezet om de zichtbaarheid van handhaving te vergroten en direct te kunnen reageren op meldingen van vuurwerkoverlast.

Incidenten

De boa's ontvingen op 31 december een melding met betrekking tot vuurwerkoverlast van het operationeel centrum van de politie. Dit heeft geresulteerd in een heterdaad van 5 jongeren in Spoorдонк. Deze jongeren hebben een Halt-verwijzing gekregen.

Naar aanleiding van de incidenten op het Doornboomplein tijdens de jaarwisseling in 2023 zijn er gesprekken gevoerd tussen de burgemeester, de politie en een aantal van deze jongeren. Hierin is afgesproken dat de jongeren deze jaarwisseling een activiteit op het Doornboomplein mochten organiseren, hier zijn echter wel een aantal restricties aan gesteld.

Tijdens de surveillance van de BOA's, zijn de BOA's in gesprek gegaan met de jongeren. Tijdens dit gesprek hoorde de BOA's een enorme knal bij de meterkast op het plein. De jongens zijn aangesproken, waarbij aan is gegeven dat dit niet getolereerd word en dat het evenement stil gelegd zou worden bij een volgende overtreding.

Toen de BOA's later op de dag terug wilde gaan naar het Doornboomplein, hoorde zij weer een harde knal en zagen een vuurzee over het gehele plein, waarna de BOA's en de burgemeester een gesprek hebben gevoerd met de organisatoren. De jongeren kregen een laatste kans en het evenement werd voortgezet. Daarna bleef het rustig op het plein.

Figuur 1 Evenement Doornboomplein

Tevens is op Oudejaarsdag de complete sokkel van het beeld *Divers en verbonden* van Ria Franc bij het Boterkerkje vernield. Dit is vermoedelijk veroorzaakt door zwaar vuurwerk dat de hele dag rondom het historische kerkje heeft geknald. De kosten bedragen minimaal 9.000 euro. De dader(s) zijn nog niet gevonden.

Figuur 2 Vernielde beeld bij het Boterkerkje

Brandveiligheid

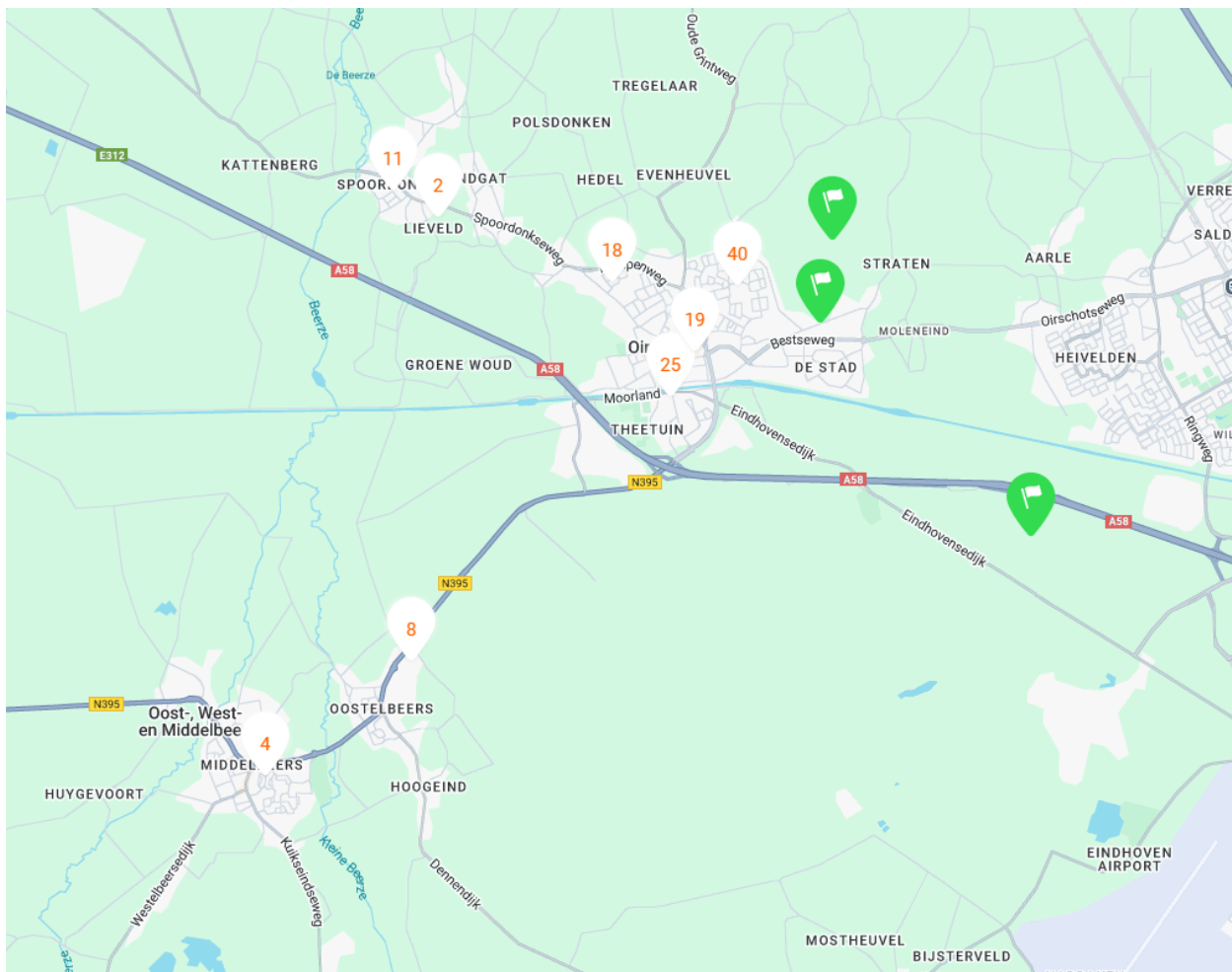
*Figuur 3 Beschadiging kunstgrasveld
Beerse Boys*

De brandweerposten in Oirschot en Middelbeers hebben in de nacht van 31 december drie keer uit moeten rukken. Het ging hierbij om een uitruk voor een schoorsteenbrand naar de Michiel de Ruijterlaan in Oirschot. Dit bleek echter een loos alarm te zijn. Om 0.00 uur is de brandweer uitgerukt naar een brand aan de Kaarsenmaker in de Beerzen, waar het kunstgrasveld van Beerse Boys in Brand stond. Als Laatste heeft de brandweer een melding gehad van een brand aan de Egidijsstraat waar een aanhanger en schutting vlam had gevat. 10 minuten later was de brand gedoofd.

Meldingen & klachten

De politie ontving 24 meldingen van vuurwerkoverlast, met een piek in oktober, november en december. De gemeente ontving 130 meldingen van vuurwerkoverlast. Deze meldingen werden gebruikt om hotspots binnen de gemeente in kaart te brengen en gericht handhavend op te treden. Een overzicht van het aantal meldingen per regio:

- Spoordonk: 13
- Notel: 40
- Pullen: 18
- Centrum: 19
- Drossaard: 7
- Hei: 18
- Oostelbeers: 8
- Middelbeers: 4
- Buitengebied: 3

Figuur 4 Overlastmeldingen door vuurwerk

Het aantal meldingen is een indicatie van de overlast die wordt ervaren in de gemeente. Echter geeft dit niet de totale omvang van de overlast weer. Niet alle overlastsituaties worden namelijk bij de gemeente of politie gemeld. In sommige gevallen wordt de overlast onderling opgelost en sommige inwoners kiezen ervoor om de overlast niet te melden.

Letsel

De huisartsenpraktijken hebben tijdens de praktijkuren drie personen behandeld voor vuurwerkletsel, waarvan één persoon met ernstige verwondingen. Daarnaast bezochten drie inwoners de huisartsenpost buiten de praktijkuren voor behandeling van vuurwerk gerelateerde verwondingen.

Schade & kosten

De buitendienst rapporteerde een schadebedrag van €4.426,- als gevolg van vernielingen aan acht prullenbakken en diverse verkeersborden. Ook de verharding bij de Eikenbussel werd beschadigd. Deze schade wordt verhaald op de dader. Daarnaast werd een deel van het voetbalveld van Beerse Boys beschadigd, maar de dader van deze schade is nog niet gevonden.

Vergelijking met voorgaande jaren

Wanneer de cijfers van dit jaar vergeleken worden met vorig jaar dan is er een lichte stijging te zien in het schadebedrag in de gemeente. Daarnaast is er ook een toename te zien in het aantal overlastmeldingen, zowel bij de politie als bij de gemeente. Terwijl de brandweer juist een afname zag in het aantal meldingen.

Uitdagingen

Het handhaven van vuurwerkoverlast blijft een complexe en veeleisende taak. De vele meldingen van overlast maken het moeilijk om effectief in te grijpen, vooral omdat overtreders vaak niet op heterdaad kunnen worden betrapt. De inzet van BOA's en politie is essentieel, maar er is beperkte capaciteit. Daarnaast is er op oudejaarsdag na 18:00 geen BOA-inzet, om de veiligheid van de BOA's te waarborgen. Het feit dat veel incidenten pas later of indirect worden gemeld, zorgt voor vertraging in de reactie en bemoeilijkt preventieve maatregelen. Daarnaast blijft het moeilijk om gedragsverandering te bewerkstelligen bij jongeren en bepaalde groepen, wat de effectiviteit van de voorlichtingscampagnes beperkt. Tot slot is het een uitdaging om het juiste evenwicht te vinden tussen vrijheid en veiligheid, waarbij zowel voor- als tegenstanders van vuurwerk een fijne jaarwisseling ervaren.

Conclusie

De jaarwisseling van 2024-2025 in de gemeente Oirschot bracht wederom de nodige uitdagingen op het gebied van openbare orde, veiligheid en leefbaarheid. Hoewel er aanzienlijke inspanningen zijn geleverd op het gebied van communicatie, voorlichting en handhaving, blijkt dat vuurwerkoverlast en de daarmee gepaard gaande incidenten een blijvend aandachtspunt zijn.

Vergeleken met voorgaande jaren is er een lichte stijging te zien in het aantal overlastmeldingen en schade. De handhaving van deze overlast blijft een complexe taak, aangezien het moeilijk is om overtreders direct op heterdaad te betrappen. De beperkte capaciteit van BOA's en de politie maakt het lastig om effectief op de meldingen in te spelen. Hoewel er specifieke hotspots werden geïdentificeerd, blijft het moeilijk om proactief in te grijpen en overlast te voorkomen.